

“Taket”

Diagram - Takvinkeln följer terrängen och öppnar sig mot gräsytan

Illustration - Vypunkt 2

TAKET

Ett samlingsrum mellan älvpromenad och park. Ett stort skiffertak drar besökare in från promenaden – och öppnar sig mot parkrummet. Ett skyddat och intimt uterum under tak, med utsikt mot ån i nordväst och vänt mot solen i sydost. TAKET är utformat med en övergripande idé om balans mellan skydd och öppenhet. Skydd mot den hårda västanvinden och en ny öppenhet som knyter samman Svartån med ett av huvudrummen i Örebros Stadspark.

Ett pulpettak med samma lutning som terrängen utgör projektets huvudgrepp och samlar kiosk, vistelsezoner och toalettfunktioner under en enkel struktur – som fungerar som en nod mellan promenaden, gräsytan och scenen. Projektet är utformat med två distinkta fasader anpassade till de olika situationerna i sydost och nordväst. Ett sammanhängande markplan understryker projektets funktion som en ny rörelse mellan älv och park, och bjuder in till passage under det stora skiffertaket.

Byggnaden orienterar sig parallellt med scenen och Svartån och etablerar en öppning i mitten som bildar en genomgående axel mellan Stadsparken och Stora Holmen. Öppningen ger både sikt och rörelse och stärker sambanden i parken.

Projektet har en karaktärsfull arkitektur med rötter i nordisk byggnadstradition, i dialog med Stadsparkens eklektiska arkitektur och med associationer till de paviljonger som tidigare funnits på platsen – som ett nytt lager i parkens historia.

PLATS OCH STRATEGI

Dagens kiosk skapar en tröskel mellan promenaden och gräsytan. Den slutna formen och en otydlig orientering mot ån gör att den i liten grad kopplar samman parkens viktigaste gångstråk. Promenaden upplevs avskild från resten av parken genom tät vegetation, sluttande terräng och slutna fasader. Detta försvagar orienterbarheten och överblicken och bidrar till att platsen upplevs som en baksida.

Projektet svarar genom att göra kiosken till en passage i sig. Ett långt tak ger skydd mot vind, och sektionen drar rörelsen upp från promenaden och in i parken. Den stora öppningen är placerad som en förlängning av den befintliga trappan och binder samman nivåskillnaden på ett tydligt och läsbart sätt.

Projektet arbetar med två riktningar. Mot promenaden är byggnaden lågmäld och skyddande, med sittplatser vända mot utsikten och en öppning in mot parkrummet. Mot gräsytan lyfter taket sig mot solen och skapar ett ljus rum för vistelse och aktivitet. Ett sammanhängande markplan i packat grus med spridda skifferhållar förstärker sambandet mellan de två sidorna.

Det som idag är en tröskel blir en förbindelse.

MOT PARKRUMMET

Stadsparken har utvecklats över tid genom nya lager och strukturer. Nya inslag har tillförts utan att bryta helheten, samtidigt som de tydligt tillhör sin egen tid. TAKET träder in i denna tradition med en egen karaktär, men underordnar sig parkens helhet. På avstånd kan byggnaden associera till tidigare paviljonger med tunna tak och karaktéristiska runda armaturer. På nära håll blir arkitekturen rikare och materialpaletten mer framträdande.

Byggnaden placeras parallellt med de omgivande gångstråken. Befintliga träd och vegetation bevaras, och projektet anpassar sig till landskapets befintliga karaktär. De slutna väggarna tillsammans med

Diagram - Parkgolvet förbinder gräsytan och Svartån

det låga taket ger skydd mot vinden från ån. I mitten öppnar sig taket mot gräsytan och släpper in sol, medan mindre vistelsezoner skapas mot Svartån under taket. Detta ger variation i användningen över dagen och året.

Kaféets huvudriktning är mot gräsytan, med två serveringsluckor direkt mot parkrummet. Rörelse och aktivitet samlas mot sydväst, medan sittplatser ligger mer skyddade under taket. På så sätt separeras rörelse och vistelse utan att rummet delas upp. Planen är utformad för tydlig orientering, med rörelsestråk från promenaden till gräsytan. Personalentré och varuleverans ligger i direkt anslutning till gångväg och vändplats i söder. Toaletter är vända mot norr för att inte störa vistelserummet, men med tydliga entréer och tillgänglighet även direkt från gångstråket.

Markplanet är en del av projektets rumsliga struktur. En enkel materialpalett av grus och skiffer skapar ett sammanhängande underlag för vistelse och rörelse. Övergången till gångstråket markeras i beläggningen och med stenblock med integrerad belysning. Detta skapar en läsbar avgränsning utan behov av staket.

Projektet byggs inom befintligt fotavtryck och med hänsyn till vegetationen. Trappan breddas mot öster för att skapa en tydligare entré. Planteringen vidareutvecklas så att byggnaden upplevs som en del av det gröna rummet.

Projektet fortsätter parkens utveckling som ett nytt lager, där rörelse, vistelse och aktivitet flyter samman.

PAVILJONGEN

Paviljongen är uppbyggd som en enkel och rationell struktur som samlar kiosk, vistelsezoner och toaletter. Konstruktionen är en fristående pelar- och balkstruktur där funktionerna ligger frikopplade under taket. Principen är inspirerad av enkla lantliga byggnader, med ett program som kan förändras över tid.

Projektet är en träkonstruktion skyddad av ett robust skiffertak. Materialen förankrar byggnaden i nordisk byggnadstradition, samtidigt som form och organisering tydligt placerar den i vår tid.

Från promenaden ger takets låga form en lugn närvaro. Mot gräsytan blir arkitekturen mer öppen och uttrycksfull, med kiosken som ett eget volym under taket. Vistelserummet under taket utgör projektets mittpunkt, med skydd mot väder och öppning mot solen.

Planen är rationellt organiserad, med personalgång mot nordväst. De slutna funktionerna ligger samlade, medan all utåtriktad verksamhet sker mot sydost. Försäljning sker genom luckor mot parkrummet och inomhusservering, vilket ger korta avstånd och effektiv drift.

Kiosken är tydlig både i öppet och stängt läge. När den är stängd framstår den som robust, med slutna luckor, utan att förlora sin inbjudande karaktär. När den öppnas aktiveras fasaden i kontakt med omgivningen.

Flexibiliteten ligger i strukturen. Delar kan stängas eller öppnas, och toalettmodulen kan bytas ut utan att påverka helheten. Paviljongen är ett ramverk som kan anpassas över tid.

TRYGGHET

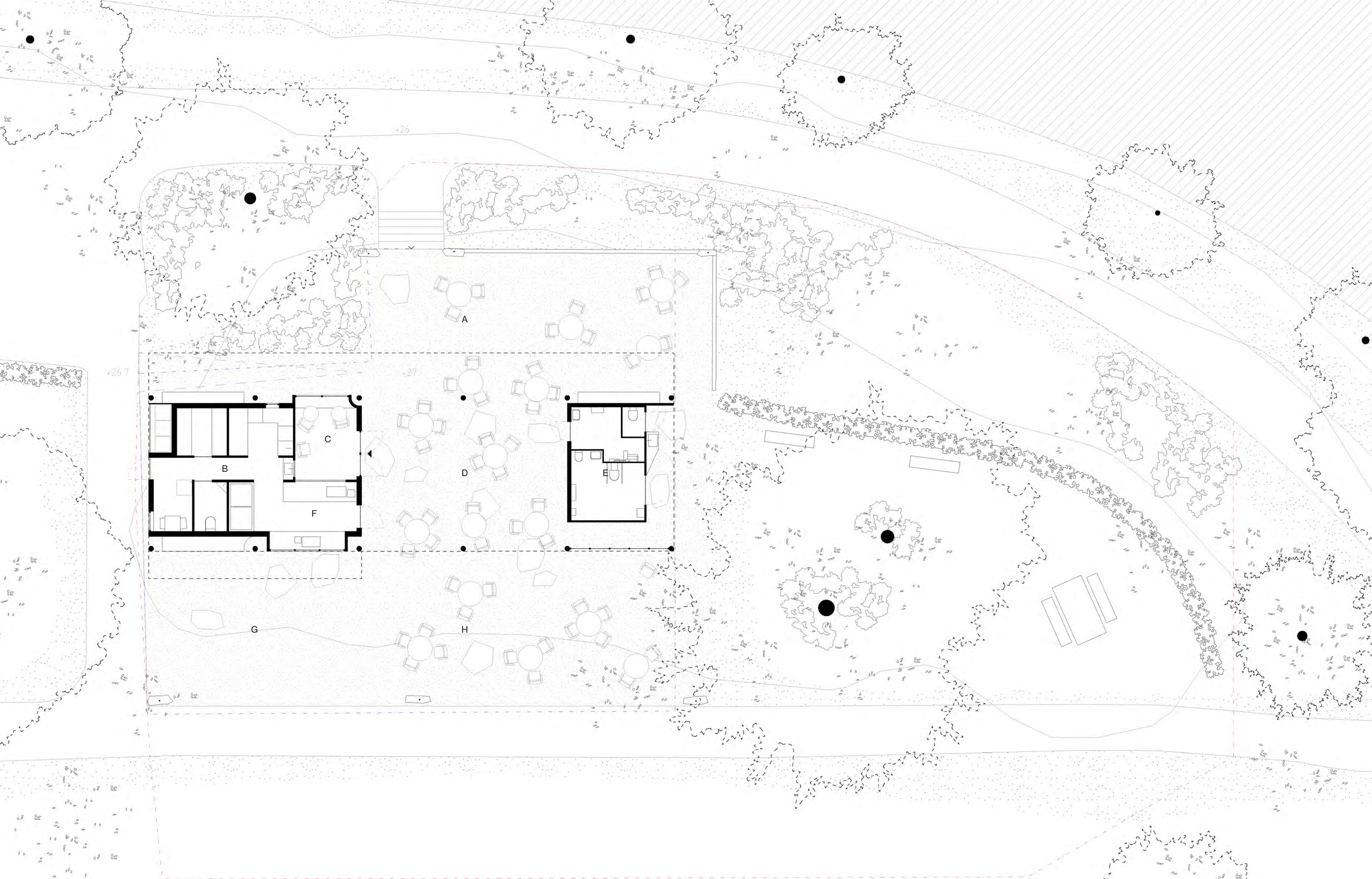
Ett av projektets huvudmål är att stärka upplevelsen av trygghet och minska önskad aktivitet. Detta görs inte genom avvisande åtgärder, utan genom att använda platsens egna resurser: sikt, ljus och aktivitet.

Den första strategin är sikt. Projektet organiseras med ett tydligt snitt genom paviljongen som ger överblick över hela platsen. Rummet under taket är öppet och lätt att läsa. Där dagens kiosk skapar dolda zoner och skymda hörn öppnar projektet upp och minskar möjligheten att dra sig undan utan att synas.

Den andra strategin är ljus. Projektet är upplyst även utanför öppettider, med ett enkelt och sammanhängande ljuskoncept under taket. Ljus integrerat i marken markerar platsens ytterkanter och entréer och gör rummet läsbart även i mörker. Belysningen drivs av integrerade solceller och gör paviljongen till en synlig punkt i parken även under kvällstid och vinterhalvår.

Den tredje, och viktigaste, strategin är aktivitet. Projektet möjliggör användning under större delar av året, med väderskyddade sittplatser och en mindre inomhusservering. I stället för att förlora sin funktion under vintern skapas förutsättningar för fortsatt användning. Taket ger skydd, belysningen gör platsen synlig och sittplatserna gör det möjligt att stanna kvar.

Tryggheten ligger inte i kontroll, utan i öppenhet och närvaro. Den sammanhängande ytan under taket ger god överblick utan dolda zoner. Kiosken och besökarna blir tillsammans en del av platsens närvaro – en slags vardaglig tillsyn.

A Uteservering med utsikt mot Svartån

B Logistik- och förberedelseutrymme

Plan 1:100

C Inomhus servering

D Uteservering under tak

E Danfo toalettmodul

F Försäljningsyta

G Kömrådg

H Uteservering med utsikt mot Stadsparken

Illustration - Vypunkt 1

Illustration

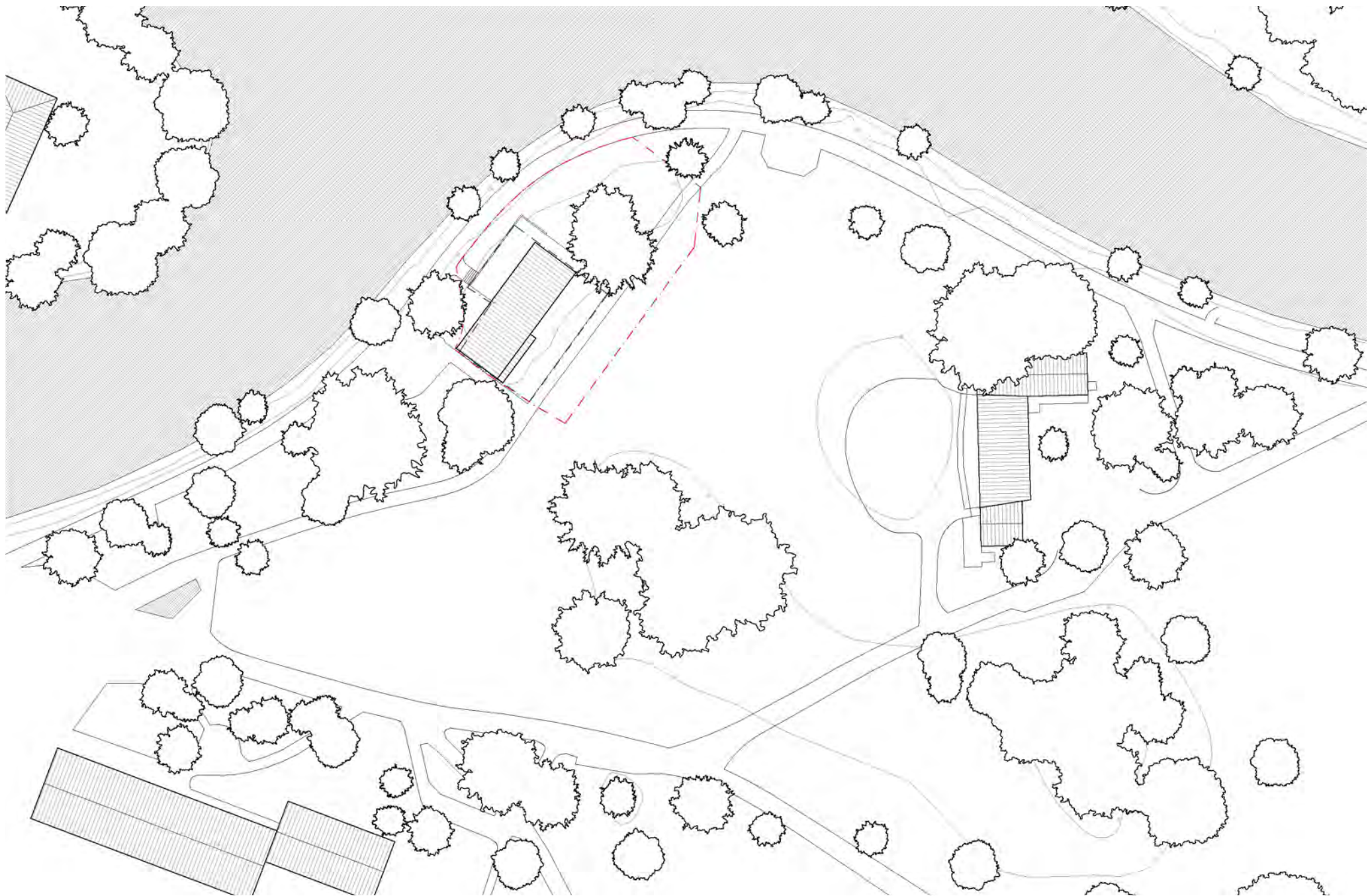
Illustration - Öppen

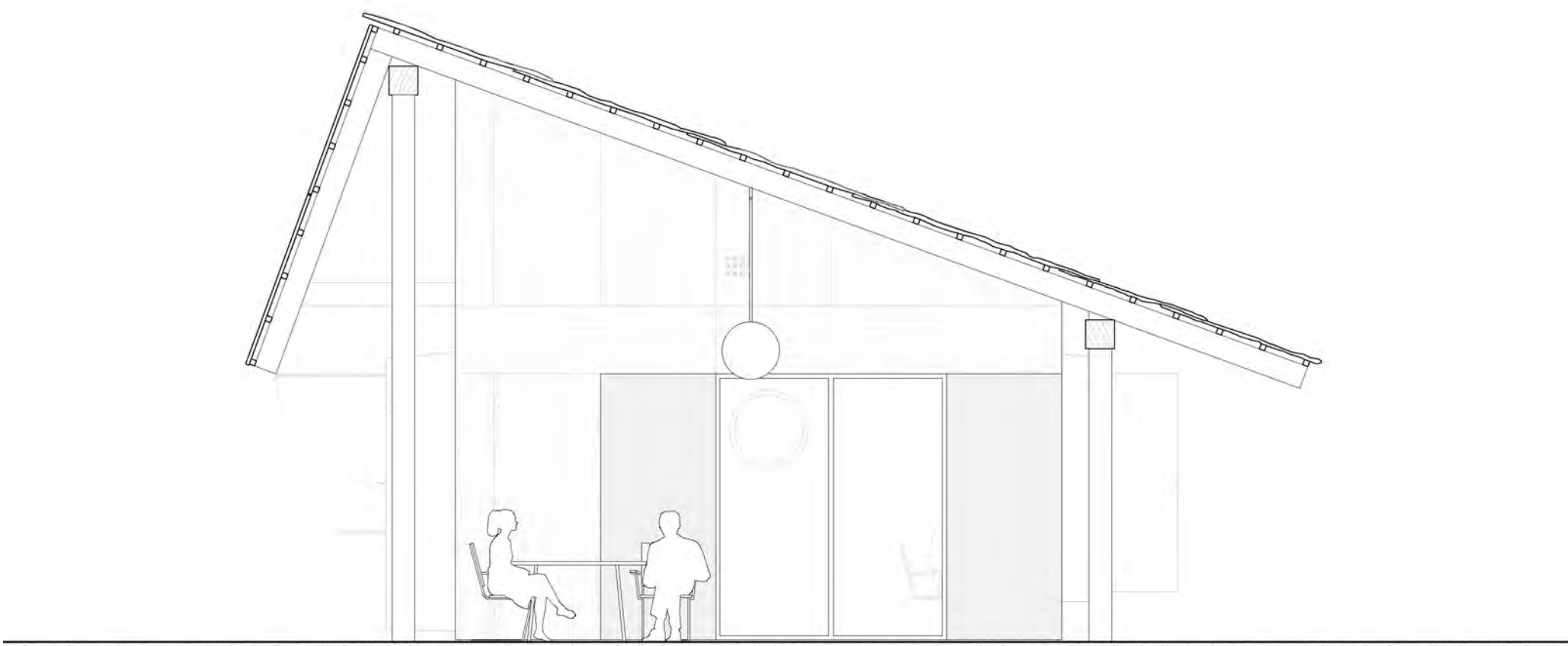
Illustration - Stängd

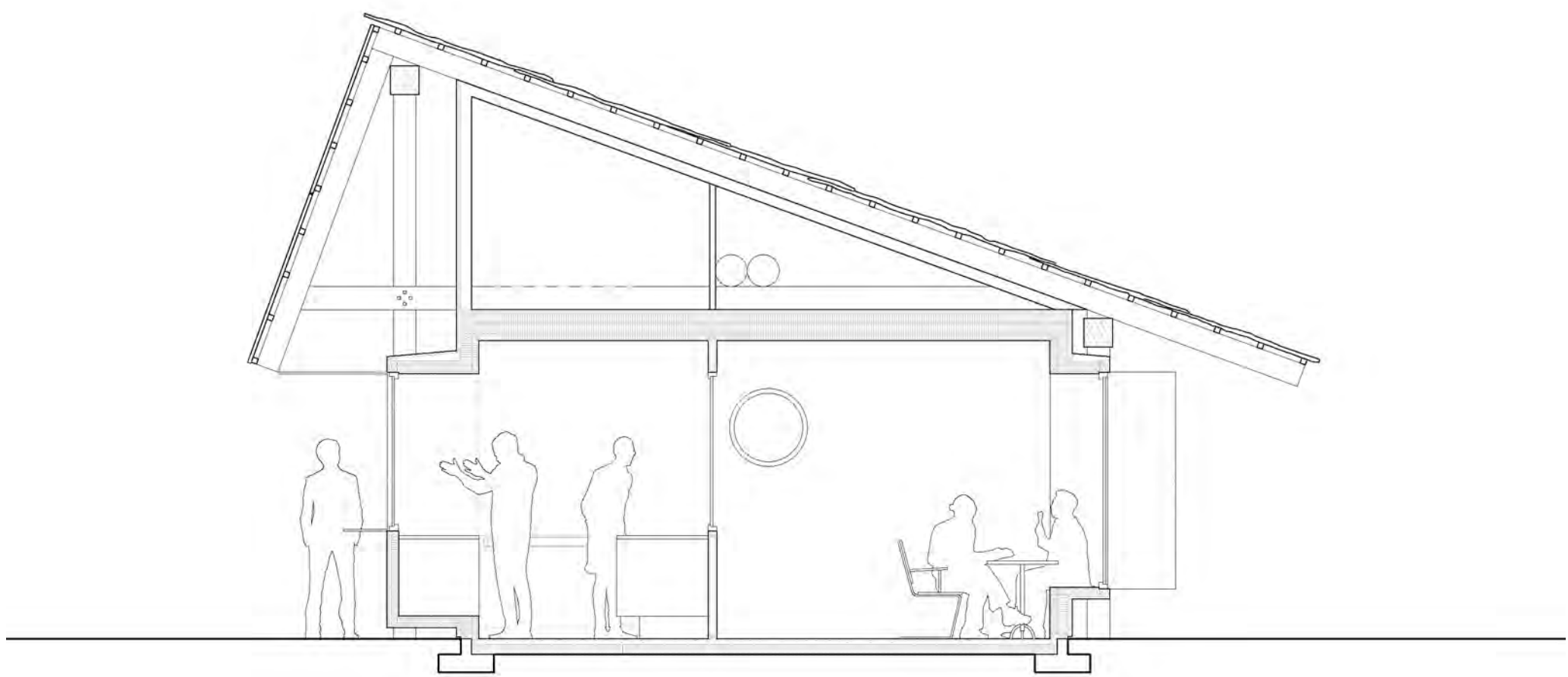
Sektion 1:200

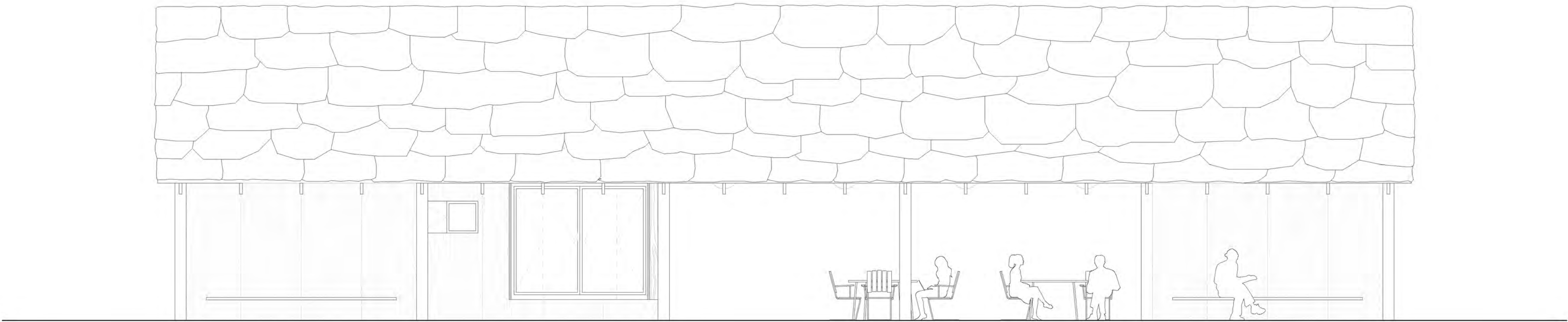
Situationsplan 1:800

Fasad 1:50

Sektion 1:50

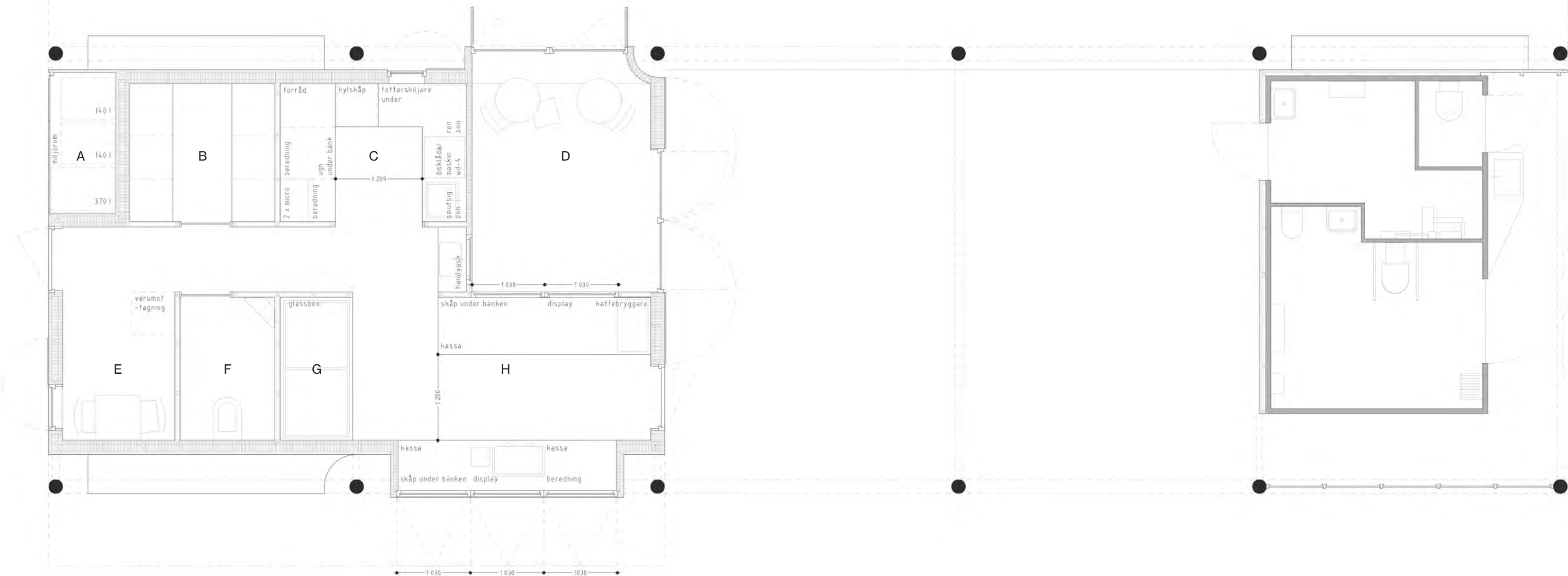
Fasad 1:50

A Sopförvaring
B Frysrom 4m²

C Beredningsutrymmet
D Innomhus servering

E Sitteplater for 2-3 personal
F Personaltoalett med mulighed for ombytte

G Glassbox 1000x2000mm
H Serveringsdisk og serveringsluckor

Plan 1:50

Teknisk beskrivning

TAKET bärs av en rationell och enkel pelar- och balkstruktur. Kiosken och toalettkärnan är placerade som en fristående volym under taket, konstruktivt separerad från huvudstrukturen. Detta möjliggör prefabricering i moduler och effektiv montering på plats med kort byggtid. Ytterbeklädnad och detaljer färdigställs på plats för att säkerställa en sammanhållen helhet.

Vid behov kan delar av konstruktionen kompletteras med väggpartier för att utöka den invändiga ytan, eller öppnas upp ytterligare. Toalettmodulen kan demonteras eller ersättas utan att påverka den övergripande strukturen. Paviljongen fungerar därmed som ett ramverk som kan anpassas över tid.

Kiosken består av fyra prefabricerade moduler som mäter 2550 mm x 4200 mm x 3200 mm, det yttersta lagret och burspråket monteras på plats för en komplett design.

De bärande träkonstruktionerna föreslås behandlade med pigmenterad linolja som bevarar träets struktur samtidigt som det skyddar materialet mot väderpåverkan. Fasaderna till kiosk och toaletter utförs i träpanel av furu eller gran, behandlad med en karakteristisk gul linoljefärg. Färgsättningen tydliggör de fristående kärnorna i kontrast till huvudstrukturen, samtidigt som de upplevs som en del av helheten.

Taket utförs med skiffer som yttersta skikt, vilket ger ett robust och väderbeständigt skydd med lång livslängd. Under taket placeras installationer och belysning integrerat i konstruktionen. Solcellspaneler integreras i takytan och bidrar till byggnadens energiförsörjning, särskilt för belysning.

Markplanet utformas som ett sammanhängande lager av hårt packat grus. Under taket kompletteras detta med tätt lagda skifferhållar, som gradvis övergår till

en mer upplöst struktur i övergången mot omgivande ytor. Denna uppbyggnad ger ett slitstarkt och dränerande underlag som tål hög belastning och varierande väderförhållanden.

Invändigt utförs golvet i stålglättad betong för att säkerställa robust drift, enkelt underhåll och god slitstyrka i verksamheten.

Materialvalet utgår från robusthet, åldrande och underhåll. Skiffer i tak och mark, linoljebehandlat trä i konstruktionen samt enkla, solida ytor ger en byggnad som tål intensiv användning och exponering för väder utan att förlora sin karaktär. I stället utvecklar materialen en patina över tid. Ståldetaljer och luckor kommer att bära spår av bruk utan att upplevas som nedslitna.

Underhållet är avsett att vara enkelt och tillgängligt. Konstruktionen är över-skådlig, och materialen kräver begränsad specialbehandling. Slitage kan åtgärdas lokalt, och enskilda komponenter kan bytas ut utan att påverka helheten. Detta ger en byggnad som är ekonomisk och praktisk att förvalta över tid. Projektet eftersträvar inte att vara underhållsfritt, utan underhållbart.

Belysningskoncept

Belysningskonceptet för projektet är baserat på lampor som hänger i taket, samt lyktstolpar som definierar omkretsen av utomhusområdet. Tillsammans med projektets tydlighet och frånvaro av hörn och återvändsgränder bidrar belysningen till att hålla området alltid rent och säkert.

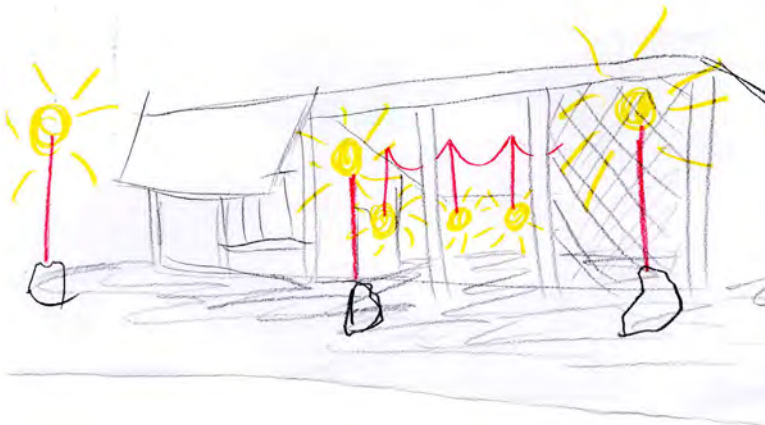
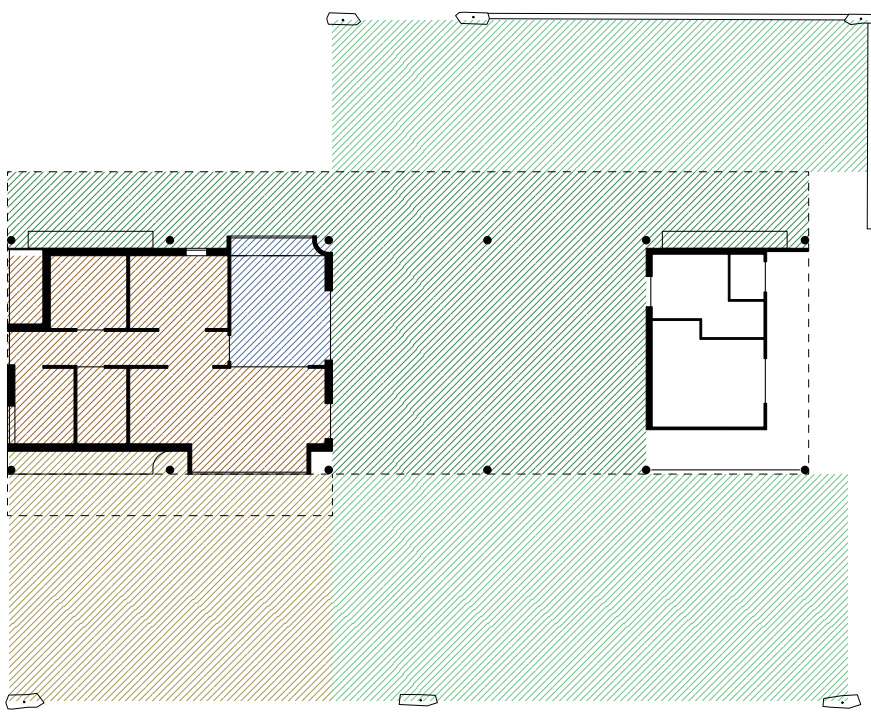

Diagram - Belysning

Ytor BTA

Uteservering	112 m²
Köområde	50 m²
Uteservering under tak	45 m²
Logistik- och förberedelseutrymme	39 m²
Inomhus servering	10 m²

Solstudie

Förutom att skydda mot den kalla vinden från väst, innebär takets vinkel med sin låga taklist mot Svartån att det nyuppförda utrymmet mot älven får sol från båda sidor under stora delar av året.

På parksidan ger den högre öppningen mer sol till den täckta uteplatsen även när solen står högt på himlen.

21. Mars			
21. Juni			
21. Des.			
	09:00	12:00	18:00

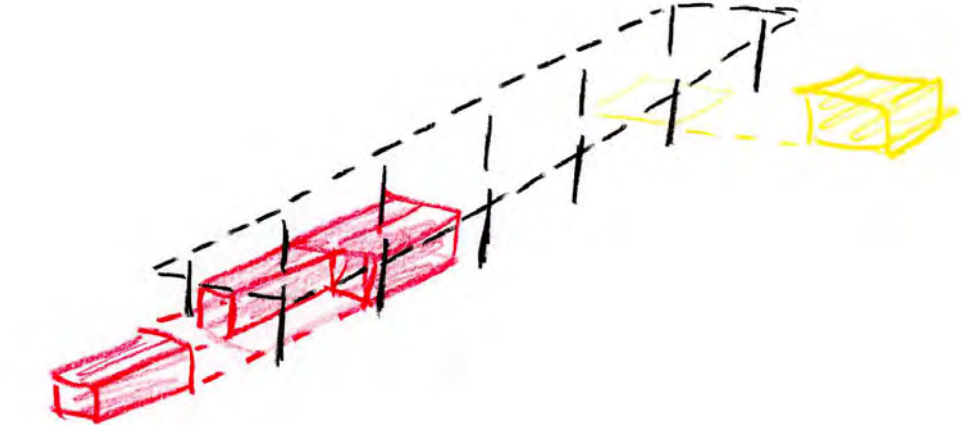

Diagram - Konstruktion och modulär konstruktion